

SOS. CAIZA

PB-PP/B-0960
BELGIE(N)-BELGIQUE

39ste jaargang / 3

juli - augustus - september 2015

Verantw. uitgever: Lieve Marrannes
Weimanstraat 58, 8377 Zuienkerke
tel. 050 31 94 93

Afgiftkantoor: 8400 OOSTENDE 1
Toelatingsnummer P209.039

**Padre Julián en Padre Santos komen naar de maaltijd
op 31 januari 2016.**

VOORWOORD

Het is begin september en buiten is het herfstig. De kachel heeft al enkele avonden zijn dienst bewezen en ik heb zelfs mijn winterse schoenen al eens aangetrokken. Toch mogen we niet klagen want de zomer was mooi en we hebben genoten van de vele uren zon!!! Daarbij, wij hebben echt geen redenen tot klagen: hier heerst vrede en we hebben een dak boven ons hoofd. We moeten ons hebben en houden niet verlaten om ergens anders een rustiger, vreedzamer oord op te zoeken waar kinderen en kleinkinderen kunnen genieten van een zorgeloze jeugd -en kindertijd. Wij trekken er enkel een paar dagen op uit om van wat vakantierust te genieten en keren dan voldaan terug naar ons nestje. Wat een luxe!!! Er stonden deze zomer zelfs tips in de krant om te reizen zonder stress!! De titel luidde: "Handige vakantie- apps die je kunt downloaden". Je moet wel een tablet of een l-pad in huis hebben die je dan meeneemt in je handbagage. Een eerste is de app "Entrain" aanbevolen door slaapspecialisten. Zo kan je je bioritme voorbereiden op een verre reis. Met "Sunscreen" zal je nooit verbranden want die app herinnert je eraan wanneer het weer tijd is om een laagje zonnecrème aan te brengen. Je moet alleen inbrengen wat je huidtype is en de beschermingsfactor van je zonneolie en voor de rest kun je op je twee oren zonnebaden. Je downloadt de app "Touchnote" en je vakantiefoto's worden omgetoverd in postkaartjes die gedrukt, geschreven en opgestuurd kunnen worden over de hele wereld. Dan is er nog de "Toilet Finder". Als de "plasnoed" hoog is, moet jij geen toilet zoeken, de app doet het voor jou en er is zelfs info bij over de toegankelijkheid van de toiletten en je wordt verwittigd als er een toilet dame /heer aanwezig is. Met "Tripit" vind je zonder problemen je hotel of restaurant. Zeg nu zelf, is dat geen (overbodige??) luxe!! Heb je een hond? Geen probleem, je brengt hem naar het hondenhotel. Daar wordt hij zeker goed verwend misschien wel beter dan bij zijn eigen baasje! De hondjes hebben er een binnenspeeltuin, een vijfmeterzwembad, een jacuzzi, een infraroodcabine, een hotelkamer met vloerverwarming en verschillende types wellness. En de hondjes kunnen genieten van de muziek die uit de flatscreen weerklinkt terwijl geurkaarsen en bloemen de sfeer opvrolijken. Je moet er wel 30 euro per dag voor neertellen en je moet een jaar vooraf reserveren want de plaatsen zijn op één twee drie uitverkocht. Is dat geen (overbodige?) luxe!! Geef toe, veel mensen kunnen zich zo'n vakantie niet eens permitteren. Je reisde deze zomer wel beter niet naar de Côte d'Azur om er te zonnebaden want misschien kon je het strand wel niet op omdat de Saudische koning er voor drie weken zijn tenten had opgeslagen!. Hij zocht er samen met honderd familieleden en medewerkers wat ontspanning. Met twee vliegtuigen landde hij op Franse bodem.. Op het strand werd ter zijner ere een lift gebouwd zodat de koning vanuit zijn villa op het strand werd gebracht. Zo moest hij niet door het zand ploeteren om zijn stukje privé plage te bereiken. Als hij huiswaarts gekeerd was, werd de lift weer afgebroken. Is dat geen (overbodige?) luxe!!

Maar de hele vakantie werden wij via de media op de hoogte gebracht van de

lijdensweg van de vele vluchtelingen. Het moet toch al erg zijn eer je je vertrouwde omgeving verlaat om ergens anders een nieuw leven op te bouwen. Waarschijnlijk zijn er ook wel avonturiers bij die hopen op een rijker leven. Het is in elk geval een moeilijk probleem. We moeten hulp bieden. Anderzijds trek je zo meer mensen aan naar Europa, het land van belofte. Soms koesteren ze irrealistische verwachtingen: wij leven anders, het klimaat verschilt, wij hebben andere denkpatronen, je diploma heeft hier geen enkele waarde, het leven is duur en je moet leven of beter overleven. Het moet dan ook niet gemakkelijk zijn om je hier aan te passen. Hoeveel mensen kan men hier blijven herbergen? Het zal nog heel wat kopzorgen geven aan vluchtelingen en aan politici. Wij kunnen misschien een steentje bijdragen maar wat we zeker kunnen is minder klagen en zeuren over futiliteiten want wij leven in een zevende hemel. Dus moeten we ons gelukkig prijzen. ■

ONS REISVERSLAG [vervolg]

We zijn ondertussen dinsdag.

Ons dagprogramma ziet er als volgt uit:

- 07.15u viering met de internen.
- 09.00u vergadering met de equipe
- 12.00u middagmaal met de werklieden van de parochie
- 17.30u vergadering met de leerkrachten
- 19.00u avondmaal met de leraars

We hadden gevraagd of we geen bezoekje aan de scholen konden brengen om eens te kijken hoe alles daar in zijn werk gaat. Zo trokken we na het ontbijt eerst naar de kleuterklassen. De muren van de lokalen zijn kaal: nergens hangt er een tekening of een foto. Nergens is een speelhoekje of staat er speelgoed. Twee kindjes leggen een puzzel. De anderen zitten aan tafeltjes waarop niets ligt. Als je dat vergelijkt met onze gezellig ingerichte klasjes! Ik denk niet dat de kleuters van bij ons er zich thuis zouden voelen. De leerkracht laat de kinderen hun naam zeggen. Sommigen hebben last om die uit te spreken. Het zijn soms ook heel lange namen. Samen zeggen ze dan een gedichtje op. Zo leren ze de benaming van de familieleden. Ze hebben het over vader, moeder, grote broer, kleine broer en een baby van onbepaald geslacht. Een zus hoort blijkbaar niet thuis in het rijtje. We zitten echt in een mannenmaatschappij: jongens zijn belangrijk! In de tweede kleuterklas waren ze met heel veel creativiteit aan het tekenen. Sommige kinderen oefenden de voorbereidende oefeningen om te leren schrijven. Het eerste leerjaar kreeg rekenles: de cijfers 7,8 en 9 werden aangeleerd. Het derde leerjaar oefende zich in het schrijven: schoonschrift,. En..het is "schoon schrift". Voor de titels gebruikt men bijna kalligrafie! Bij de vijfde- jaars was er godsdienstles en het zesde leerjaar kreeg muziek. De leerlingen werken enthousiast mee. De lokalen zijn klein, zitten stampvol en er is weinig of

geen didactisch materiaal aanwezig. Ieder werkt op zijn tempo: sommigen zijn bijna klaar en anderen moeten nog beginnen. Het lesgeven gebeurt hier ook heel anders: de leraar leest of zegt zijn leerstof op en de leerlingen schrijven de les over. Er is ook een groot verschil tussen de kinderen: sommigen zijn heel actief en er zijn ook een aantal leerlingen die er een beetje apathisch bijzitten, aan wie alles precies voorbijgaat. Ik had medelijden met die gasten, het was alsof ze er niets van begrepen en erbij zaten voor half geld. Begrepen ze het Spaans wel? Voor velen is dat een vreemde taal want zij spreken Quechua. Toch doet men moeite om de kinderen wat bij te werken.

Een oud-leerling begeleidde ons dan naar de normaalschool. Die is van de staat en werd gebouwd door de Boliviaanse overheid. De school heeft fantastische gebouwen, een luxe in Caiza. De klaslokalen zijn groot en heel wat staan leeg. We stappen een klaslokaal binnen. Er hangen plakkaats met Spaanse woorden maar ook met Quechua. Ook die taal wordt in de scholen onderwezen. De les is juist gedaan. In de groep zitten veel meisjes en maar twee jongens. Ze stellen ons vragen over België. Er heerst een drukte op de campus. We bezoeken de bibliotheek waar internet aanwezig is. Er zijn twee internaten aan de school verbonden: één voor de jongens en één voor de meisjes. Het zijn moderne gebouwen met een refter. We nemen afscheid van de oud-leerling en trekken terug naar het parochiehuus voor de vergadering met de equipe: de twee directeurs van de scholen, de econoom en de padre. De padre legt uit dat ze proberen om de school officieel te laten erkennen. Want officieel op papier bestaat het college niet, al erkent de staat de diploma's en hebben ze medailles gekregen voor hun 50-jar bestaan. Er is echter nergens een stichtingsakte te vinden.

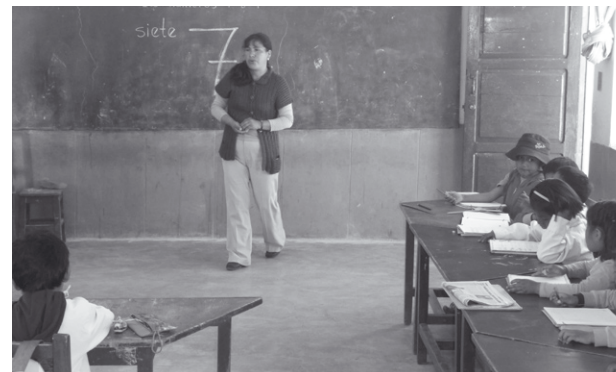

Viering in de kerk

> Kleuterschool

Het college barst uit zijn voegen, er is plaats te kort en er zijn plannen om uit te breiden. Op de speelplaats is het overdag te heet. Dat hebben we geweten bij de feestzitting gisteren toen we 's avonds de rood verbrande huid voelden. Ook de leerlingen verlieten de mooi opgestelde rijen om wat schaduw te zoeken onder de vier bomen en tegen de muren van de lokalen. Hier moet dus iets gebeuren. De klok slaat twaalf uur en we gaan naar de refter voor het middagmaal. De werklieden druppelen binnen. Er wordt smakelijk gegeten maar weinig geproost. Na het eten is het tijd om wat te lezen in de paowitsi, (het binnentuintje van Lieve). Te drie uur is er nog een bijeenkomst met de padre en met René, de econoom. De finances worden bekeken. De inkomsten en uitgaven zijn zorgvuldig tot in detail beschreven. Ze beheren de finances als goede huisvaders. Te 17 u moeten we naar de personeelsvergadering. De leraars van het lager en secundair onderwijs komen samen. Er zijn heel wat jonge enthousiaste leerkrachten bij. Ze stellen zich voor en vuren daarna heel wat vragen af zoals: hoeveel boeken moet men in Vlaamse scholen lezen (bij hen 9 per jaar)? Hoe verloopt een lesdag bij ons, welke vakken krijgen de leerlingen? Kan je een vergelijking maken tussen Vlaams en Boliviaans onderwijs: gelijkenis en verschillen...? Het is niet altijd eenvoudig om op die vragen te antwoorden.

> Lagere school

> Lagere school

> Lagere school

> Verblif studenten

EDAD

VERBO
Expresa esencia o existencia acción, pasión o estado

CONJUGACIÓN VERBAL

1ra. Conjugación Terminados en ar: saltar, bailar, amar...

2da. Conjugación Terminados en er: comer, temer, saber...

3ra. Conjugación Terminados en ir: vivir, partir, salir...

ACCIDENTES GRAMATICALES

Número

- Singular Juan estudia
- Plural Ellos juegan

Persona

- 1ra. PG Yo juego, nosotros jugamos.
- 2da. PG Tú bailas, ustedes juegan.
- 3ra. PG Él estudia, ellos estudian.

Tiempo

- Presente (ahora): canto
- Pretérito (antes de ahora): canté
- Futuro (después de ahora): cantaré

Modo

- Indicativo Tú regresarás
- Subjuntivo Ojalá termine
- Imperativo ¡Sal de aquí!

ADJETIVO
Palabra que acompaña al sustantivo

Calificativos → dulce miel, culis irritado, alumno estudioso.

Determinativos

- Demostrativos → este auto, ese niño; aquel hombre...
- Poseivos → mi lápiz, tu casa; nuestro amigo...
- Genitivos → niño boliviano, plato pacño...
- Indefinidos → algún día, varios hombre
- Interrogativos → ¿Qué libro?
- Exclamativos → ¡Qué año!

NUMERALES

- Cardinales → uno, dos, tres, cuatro
- Ordinales → primero, segundo
- Múltiplos → doble, triple...
- Partitivos → mitad, tercio...
- Distributivos → cada, sendos

CLASIFICACIÓN

ACCIDENTES GRAMATICALES

GENERO

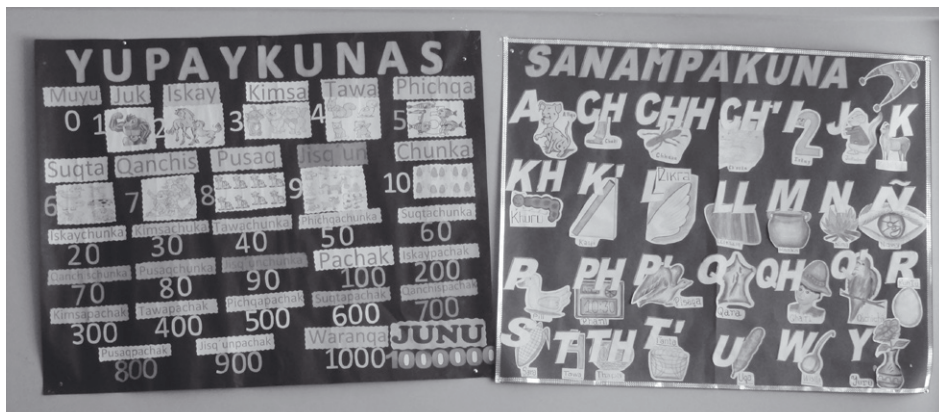
- MASCULINO bello niño
- FEMENINO bella niña

NUMERO

- SINGULAR bello niño
- PLURAL bellos niños

> René García
leidt rond

> cijfers en alfabet in het Quechua

> Normalschool: leslokalen

Na de vergadering eten we samen. Ze moeten van alles weten over ons landje. Ze kunnen zich moeilijk voorstellen dat België relatief vlak is, geen hoge bergen heeft, veel wegen, een grote bevolkingsdichtheid. Als ze horen dat er hier veel auto's rijden hebben ze medelijden met onze gezondheid: er moet hier veel smog hangen. Dat zij dat idee hebben is niet zo verwonderlijk als je kijkt naar de uitlaatgassen van de Boliviaanse auto's. In de stad stinkt het werkelijk verschrikkelijk. Na die gezellige avond kruipen we tevreden in ons nestje. ▼

ENKELE NIEUWTJES UIT CAIZA...

Net na het verschijnen van het vorige nummer ontvingen we een brief van padre Julián. Daarin vertelt hij ons:

De winter (bij ons zomer) is zeer streng. In Uyuni (in het zuiden van het departement Potosí) daalde temperatuur tot 15 à 17 graden onder nul. Gelukkig was dit niet het geval in Caiza dat een beetje beschut ligt in het dal. Daar werden 's nachts temperaturen gemeten van enkele graden onder nul. Overdag klimmen de temperaturen vrij snel zodat het aangenaam aanvoelt.

Woensdag 24 juni werd Franco Mamani de nieuwe directeur van het Colegio Pablo VI officieel aangesteld. Op vrijdag 26 juni is hij effectief van start gegaan. Hij is de zoon van Juan Mamani, de portier van de parochie. Hij is een oud-leerling van het college. Hij kreeg van hieruit financiële steun tijdens zijn middelbare studies en hij was ook een beursstudent toen hij verder studeerde aan de normalschool van Caiza.

Hij haalde er het diploma van leraar wiskunde en was jaren lang een gewaardeerd leraar aan het college. Hij kent dus perfect de situatie van het onderwijs in Caiza. Dat lijkt ons zeer belangrijk om in de zelfde geest verder te werken zoals Lieve en padre Santiago het bij de start voor ogen hadden.

Foto: De nieuwe directeur zie je uiterst links (met das) naast hem zitten Esteban (directeur in Chilma), Luis (directeurs in Cucho Ingenio) en Armando de gewezen directeur van Caiza.

Ikzelf ben nu aan een beetje vakantie toe. Het was een enorm drukke tijd. Ik moest de benoemingsverslagen opmaken van de directeurs van alle scholen die behoren tot de "Escuelas de Cristo de Potosí". Deze taak werd mij opgedragen door onze bisschop en door de nationale directeur van de "Escuelas de Cristo". Mijn dagen waren volgepropt met vergaderingen. Tussendoor moest ik examens afnemen en een hele resem papieren in orde brengen voor het ministerie van onderwijs. Ik beleef de vakantie met een beetje dubbel gevoel. Enerzijds geniet je van de rust maar anderzijds is het zo verschrikkelijk stil. De leerlingen keerden huiswaarts. Na het middagmaal van vrijdag 26 juni zijn de meesten vertrokken. Er zijn nog weinig mensen in de scholen en op de parochie, er is weinig leven in de brouwerij en dat is toch eventjes wennen. ■

De lagere school heeft nog geen directeur. Daarom hebben we zelf een leraar de taak van directeur gegeven. Hij groeide op in Villacaya, de parochie van wijlen Adriaan Willems. Hij was al eens directeur in een andere school. Hij zal het directeurschap waarnemen tot augustus. Dan worden er nieuwe examens uitgeschreven voor een hele lijst van kandidaten. Op die lijst prijkt ook de naam van Edmundo Choque, de kandidaat voor Caiza. Hopelijk slaagt hij voor de examens en kan hij zijn taak voor drie jaar opnemen. ■

Verónica (Véronique Pètremont) komt op werkbezoek. Op 5 juli komt ze aan in Santa Cruz. Tot 11 juli werkt ze in de bibliotheken, van 13 tot 17 juli maakt ze de financiële balans op van de "Ahorro", het winkeltje met schoolbenodigdheden en maakt ze een lijst op met de waren die we nog moeten aankopen. Van 20 tot 24 juli gaat ze samen met de regenten van de internaten de klassen bezoeken. De overblijvende dagen vult ze wel naar eigen voorkeur in. ■

Ondertussen is Véronique terug in België en bracht ze de boekhouding voor de eerste helft van 2015 mee. Telefonisch vertelde padre Julián dat het heel wat voeten in de aarde gekost heeft om Véronique tijdig in Santa Cruz te krijgen voor haar terugvlucht. Er waren immers heel wat "bloqueos" (wegblokkeringen) vooral rond Potosí. Via een grote omweg langs Tarifa in het uiterste zuiden van Bolivia is ze toch in Santa Cruz aanbeland. ■

...nog een laatste telefonisch bericht...

Eind dit jaar begin 2016 zouden padre Julián en padre Santos naar Europa afreizen. Na een bezoek aan Rome en Duitsland (waar ook enkele parochies voor Caiza werken) zouden zij eind januari, op 31 januari 2016 aanwezig zijn op onze jaarlijkse maaltijd ten voordele van Caiza. Het is van 2008 geleden dat de padre nog in ons land was. ■

FINANCIËS, ONZE ONTVANGSTEN...

Juni 2015

Adopties	€ 504,93
Studiebeurzen	€ 75,00
Giften Vlaanderen	€ 1061,10
Giften Wallonië	€ 375,40
Acties*	€ 1375,88
TOTAAL	€ 3392,31

Juli 2015

Adopties	€ 379,72
Studiebeurzen	€ 75,00
Giften Vlaanderen	€ 1426,10
Giften Wallonië	€ 3559,79
Acties*	€ 1715,00
TOTAAL	€ 7155,61

Augustus 2015

Adopties	€ 349,93
Studiebeurzen	€ 75,00
Giften Vlaanderen	€ 365,10
Giften Wallonië	€ 2047,40
TOTAAL	€ 2837,43

*Acties:

Vastenactie Federatie Zuienkerke-School Akkerwinde:	€ 1450,88
Lenteconcert Nieuwmunster	€ 400,00
Benefiet 40-jarige	€ 1240,00

EEN ADMINISTRatieve VRAAG...

Ook onze administratie gaat met de nieuwe media mee.
Daarom vragen we aan onze abonnees die over een e-mailadres beschikken ons dat door te mailen.

Doel:

- *vlotte communicatie (vragen, problemen, ideeën, ...)*
- *op de hoogte houden of brengen van onze verschillende activiteiten: jaarlijkse maaltijd, concert en andere.*
- *in de toekomst eventueel tijdschriftje digitaal bezorgen*

Stuur een mailtje naar:

Mark Makelberge (secretaris-schatbewaarder)

mark.makelberge@telenet.be

Georges Suvéé (voorzitter)

georges.suvee@telenet.be

Lieve Marrannes (verantw. uitgever van S.O.S. Caiza)

lieve.marrannes@telenet.be

Let wel !!

*Je bent totaal vrij om op deze vraag in te gaan.
Verder zal er aan onze samenwerking niets veranderen.
We blijven communiceren via de gedrukte versie
van ons tijdschriftje "S.O.S. Caiza".*

S.O.S. CAIZA vzw

REKENINGNUMMERS:

IBAN nummer

BE57 4727 0698 0135

BE24 0000 1234 2238

BIC code (enkel voor het buitenland)

KREDBEBB

BPOTBEB1